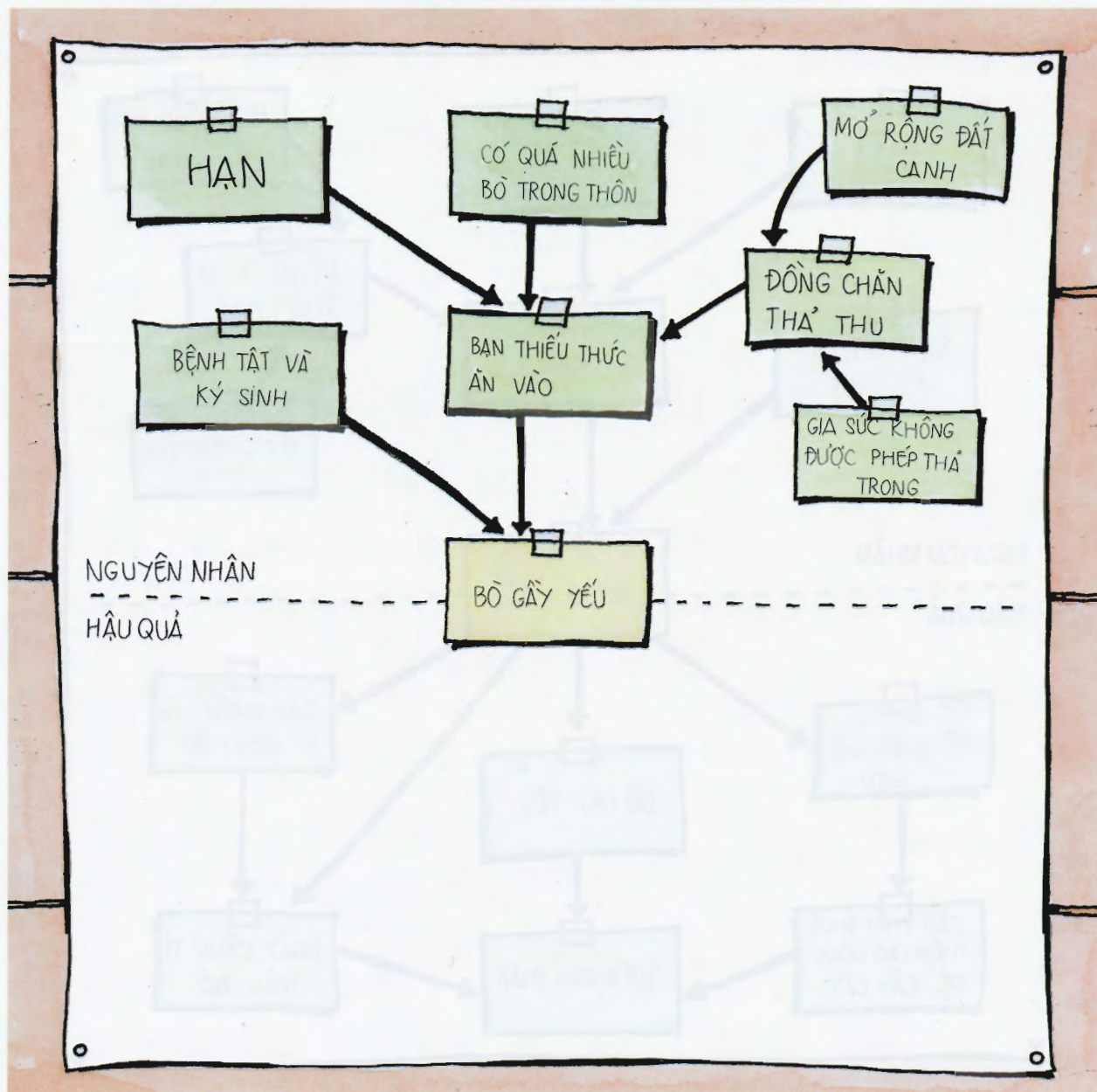
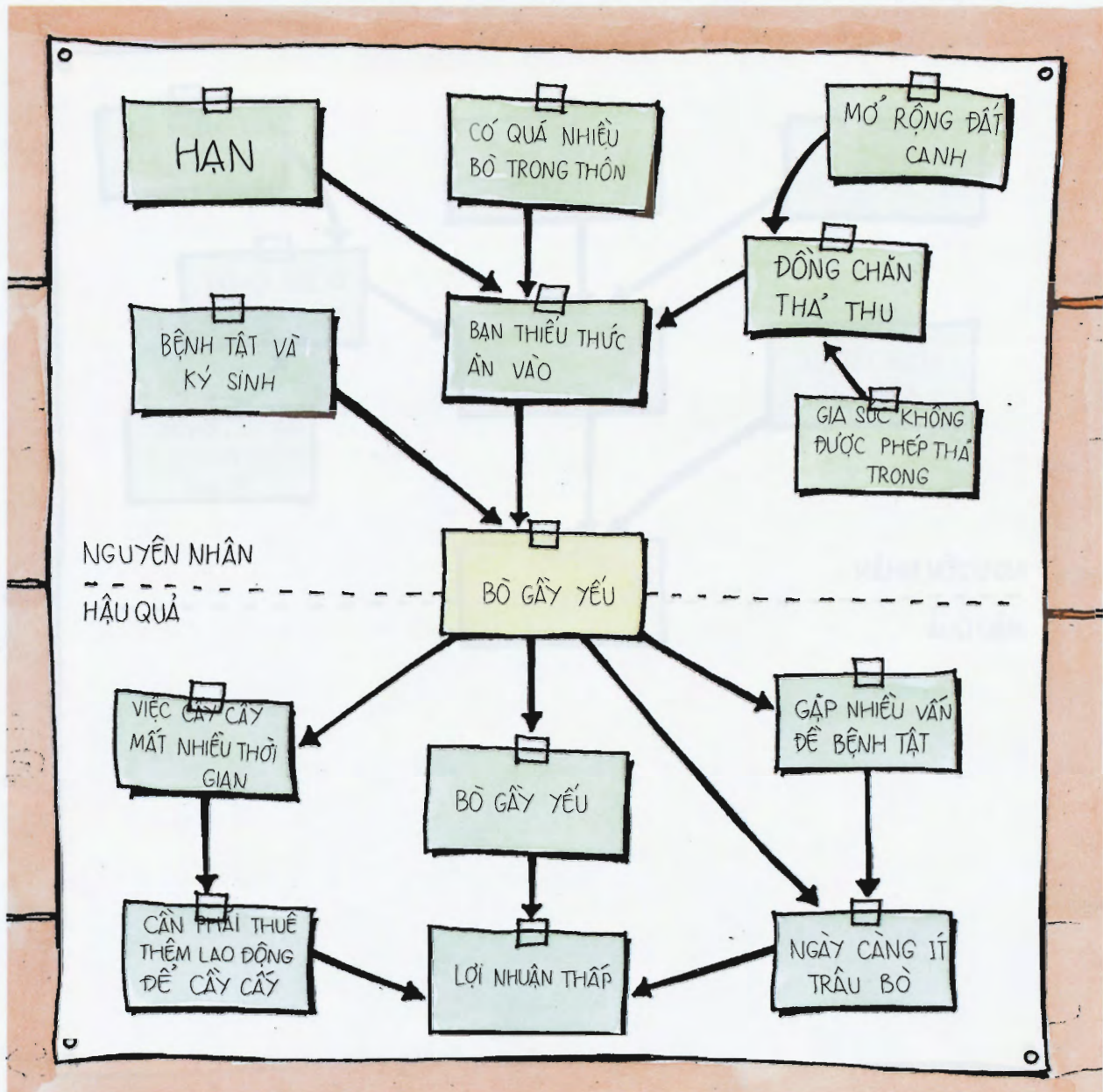

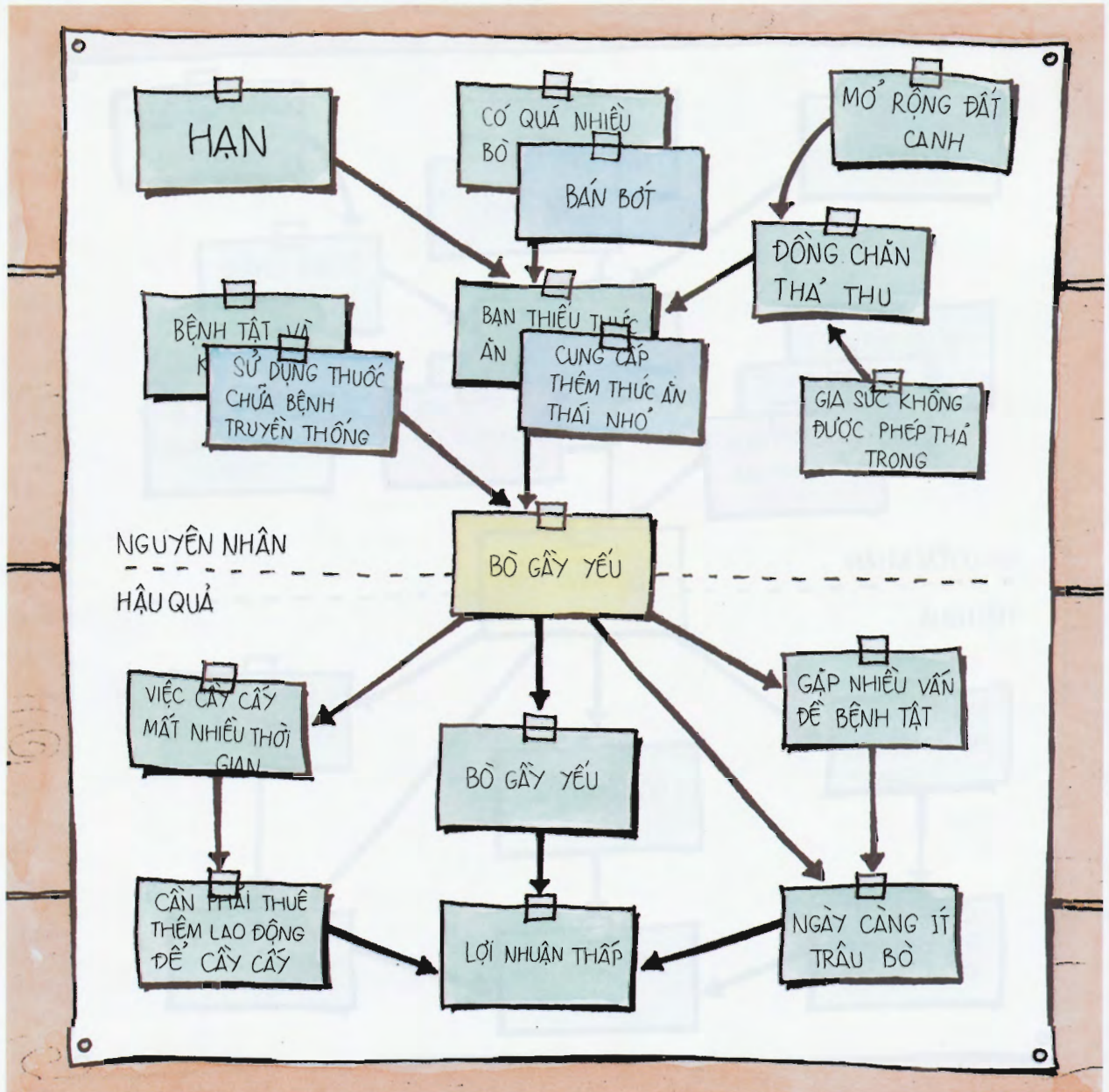
Sơ đồ về nguyên nhân (Bước 2): Nguyên nhân của vấn đề này là gì?

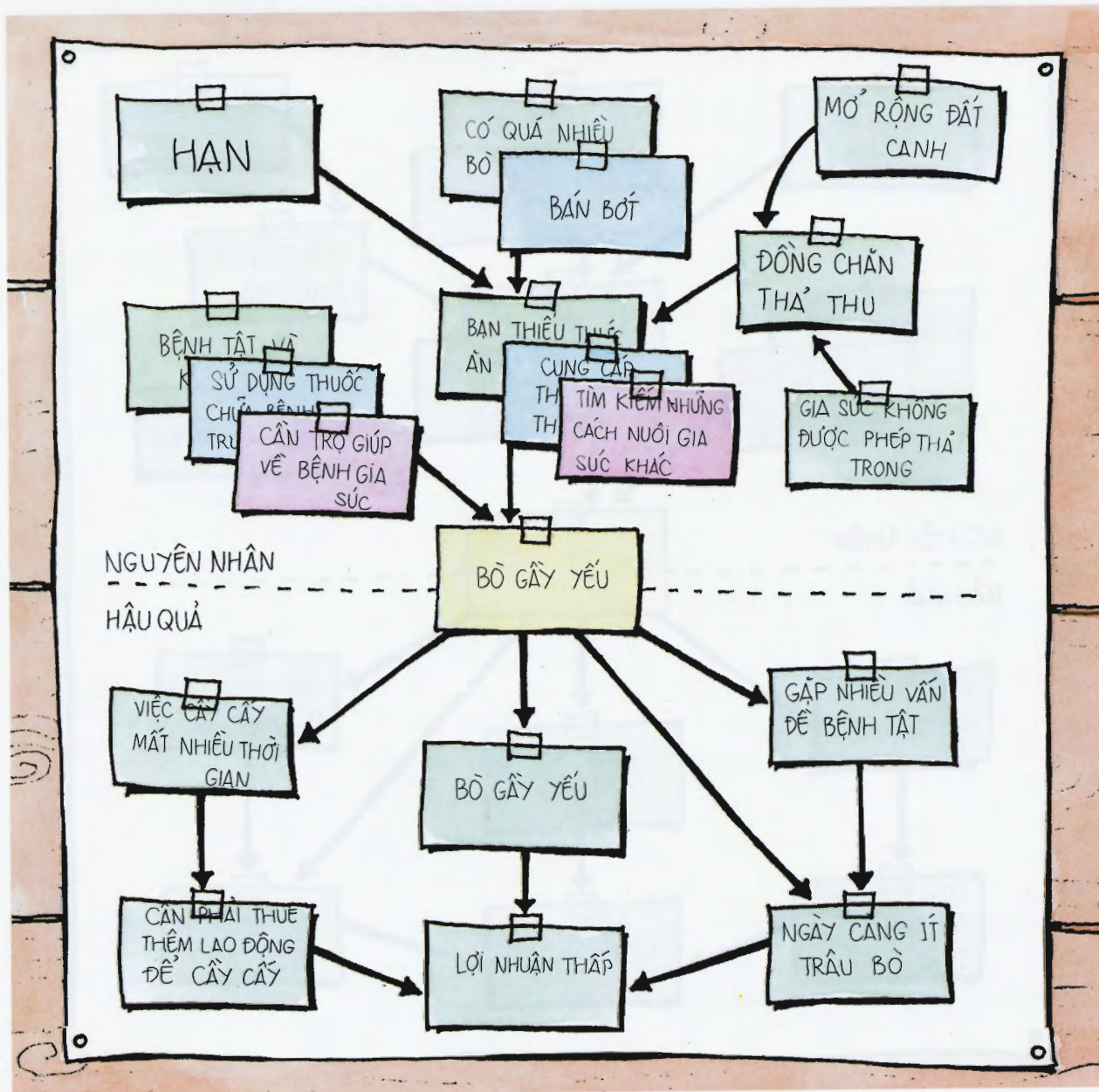
Sơ đồ về nguyên nhân (Bước 3): Tác động của vấn đề này là gì?

Sơ đồ về nguyên nhân (Bước 4): Nông dân đối phó với vấn đề trên như thế nào?

Sơ đồ về nguyên nhân (Bước 5): Chúng ta có thể vượt qua khó khăn cơ bản này bằng cách nào?

Phân tích tính ưu việt

Khi bạn đánh giá các giải pháp kỹ thuật cùng nông dân, bạn muốn tìm ra những chọn lựa nào mà người dân thích hơn và lý do tạo ra tại sao. Bạn đã có sẵn một số hiểu biết về vấn đề này qua các cuộc thảo luận của bạn với nông dân trong các cuộc viếng thăm giám sát định kỳ. Cho đến kỳ đánh giá sau cùng (ví dụ mùa thu hoạch) bạn có lẽ cũng muốn tổ chức một cuộc đánh giá bài bản hơn để ghi nhận và phân tích tính ưu việt này. Một công cụ giúp bạn thực hiện điều này là 'Phân tích tính ưu việt'.

Thực hiện Phân tích tính ưu việt như thế nào?

Phân tích tính ưu việt gồm có hai bước:

- 1 thu thập dữ liệu của mỗi nông dân cá thể, và
- 2 phân tích các kết quả với nhóm nông cốt.

PH

TP

Bước 1. Thu thập thông tin với mỗi nông dân

Với mỗi nông dân thuộc nhóm nông cốt:

- 1 Vẽ một ma trận giống như ví dụ phần dưới.
- 2 Viết vào ma trận giải pháp kỹ thuật mà người nông dân đang thử nghiệm.
- 3 Yêu cầu các nông dân định ra tầm quan trọng của các giải pháp (thường 50 thẻ).
- 4 Tổng kết tầm quan trọng và yêu cầu người nông dân xác nhận lại điều đó.
- 5 Sử dụng câu hỏi gợi ý và câu hỏi mở cho những giải pháp mà người nông dân thích nhất. Ví dụ, "Tại sao bạn thích giống có 'Simuang' và 'Marandu' hơn các giống có khác?" Hãy viết câu trả lời trong ô 'tiêu chí tích cực'.
- 6 Sau đó, hãy hỏi liệu còn có những lý do khác khiến người nông dân không thích giải pháp này. Hãy viết câu trả lời ở ô 'Tiêu chí tiêu cực'.
- 7 Lập lại những câu hỏi trên cho tất cả các giải pháp kỹ thuật.
- 8 Tổng kết tóm tắt các tiêu chí tích cực và tiêu cực và yêu cầu người nông dân xác nhận lại những điều trên là đúng.

Thông tin này sẽ cho bạn biết giải pháp kỹ thuật nào có nhiều triển vọng và giúp bạn hiểu rõ hơn các tiêu chí người nông dân sử dụng để chọn lựa các giải pháp kỹ thuật..

Ma trận cơ bản về việc đánh giá 5 loại cỏ

TÊN NÔNG DÂN		NGUYỄN VĂN A		6 3 2002		NGƯỜI PHÒNG VẤN		LÊ VĂN B	
CÂN ĐO	GIẢI PHÁP KỸ THUẬT								
	RUIZI	GAMBA	SIMUANG	NAPIER	MARANDU				
	3	6	20	2	19				
TIÊU CHÍ TÍCH CỰC	LÁ MỀM DẼ THU HẠT	VĂN XANH TỐT VÀO MÙA KHÔ.	SẢN LƯỢNG CAO VÀO MÙA MƯA GIÀ SÚC THÍCH ĂN ĐỀ GIỐNG TỐT	DỄ CẮT	SẢN LƯỢNG CAO VĂN XANH TỐT VÀO MÙA KHÔ GIÀ SÚC THÍCH ĂN				
TIÊU CHÍ TIÊU CỰC	LÁ CHUYỂN MÀU VÀNG VÀO MÙA KHÔ SẢN LƯỢNG THẤP TRỞ THÀNH CỎ DẠI	TRỞ THÀNH LOẠI THÂN NẾU KHÔNG ĐƯỢC CẮT THƯỜNG XUYÊN LÁ CÓ Đốm VÀNG	CẦN PHẢI BÓN PHÂN	CHẾT VÀO MÙA KHÔ CÓ QUÁ NHIỀU CỌNG CẦN PHÂN BÓN					

NR

Bước 2. Phân tích kết quả với nhóm nông cốt

Tổng kết các kết quả về cân đo (xem bản phần dưới) và trình bày kết quả này tại cuộc họp của nhóm nông cốt. Dùng ví dụ này, bạn sẽ:

- 1 Mô tả những kết quả chính như sau: bảy nông dân thích loại giống 'Marandu' và 'Simuang', trong khi hai nông dân còn lại rõ ràng là thích giống 'Ruzi' hơn các loại giống khác.
- 2 Hỏi bảy người nông dân trên tại sao họ lại chọn giống có 'Marandu' và 'Simuang'. Có thể người nông dân giải thích là họ chọn hai loại này là vì 'Simuang' là giống tốt nhất cho mùa mưa và 'Marandu' là loại giống tốt nhất cho mùa khô.
- 3 Sau đó, hỏi hai người nông dân còn lại tại sao họ chọn giống 'Ruzi'. Có thể người nông dân giải thích là họ đã chọn giống 'Ruzi' vì nó mọc lan nhanh và sẽ là một loại giống tốt để chống xói mòn trên vùng đất dốc của mình.
- 4 Thúc đẩy cho các cuộc thảo luận về tất cả các kết quả này. Ví dụ, bạn có thể nhận ra rằng trong số 7 nông dân trên sẽ có vài người nghĩ rằng sử dụng giống 'Ruzi' để chống xói mòn là một ý kiến hay và họ cũng thích thử nghiệm giải pháp này.

PH

Ví dụ này minh họa một điểm quan trọng về việc Phân tích tính ưu việt : không được bác bỏ những sở thích của những người nông dân khác với nhóm đa số. Họ có thể có những ý kiến sáng tạo làm thế nào sử dụng những biện pháp kỹ thuật hoặc là trang trại họ có thể có những điều kiện khác nhau. Cũng có thể có nhiều nông dân khác trong thôn bản có những nhu cầu tương tự với những nông dân này.

Bạn đang tìm kiếm một loạt những giải pháp kỹ thuật phù hợp với những điều kiện khác nhau ở trong thôn, KHÔNG phải là để nghị 'định mức bình quân'

Chú ý!

Tên nông dân	Đo đếm các giải pháp kỹ thuật				
	Ruzi	Gamba	Simuang	Napier	Marandu
Nguyễn Văn A	3	6	20	2	19
Nguyễn Thị Vinh	6	7	15	5	17
Lê Thị Lan	27	6	8	6	3
Lê Văn Hoài	4	4	19	6	17
Nguyễn Thị Hồng	3	5	17	3	21
Nguyễn Văn Minh	32	6	5	4	3
Trần Văn Anh	3	4	18	6	19
Nguyễn Xuân Kho	5	4	17	4	20
Lê Thị Diệp	3	5	21	2	18

Một vài lời khuyên . . .

- Không yêu cầu nông dân thực hiện Phân tích tính ưu việt cho đến khi họ có đủ thời gian để tích lũy kinh nghiệm về những kỹ thuật mới..
- Không đưa ra lời khuyên trong suốt tiến trình Phân tích tính ưu việt. Nếu nông dân hỏi xin lời khuyên của bạn, hãy giải thích cho họ hiểu rằng bạn rất vui khi thảo luận về kỹ thuật sau khi hoàn tất Phân tích tính ưu việt.
- Chuẩn bị một ma trận cố định trên một bảng nhựa trắng là điều rất hữu ích. Điều này cho phép bạn viết lên ma trận đó với bút của bảng trắng và tái sử dụng nó với tất cả các nông dân tham gia.
- Nông dân rất khó so sánh nếu có trên sáu giải pháp kỹ thuật trong một tiến trình Phân tích tính ưu việt..

Hãy thực hiện điều này!

6

Trong vai trò mới của bạn như là một “người thúc đẩy”, bạn có:

- Những hiểu biết ban đầu về phát triển các giải pháp kỹ thuật có sự tham gia
- Kỹ năng thúc đẩy và hướng dẫn nhóm thảo luận
- Cung cấp cho người nông dân những thông tin và các giải pháp kỹ thuật
- Thúc đẩy người nông dân học từ người nông dân, và
- Khuyến khích kinh nghiệm của người nông dân trong việc nhân rộng ở địa phương

Bạn sẽ thấy cách làm việc mới mẽ này với người nông dân là một thử thách rất đáng khen ngợi. Đừng sợ mắc phải sai lầm trong khi làm. Giám vượt qua rủi ro...hãy thực hiện điều này...bạn sẽ học từ chính kinh nghiệm rút ra từ bản thân.

7

Cần biết thêm thông tin ở đâu?

Thái land

Division of Animal Nutrition
Department of Livestock Development
Phya Thai Road, Bangkok 10400
Tel: (66 2) 653 4491
Người liên hệ: Chaisang Phaikaew
Pakchong Animal Nutrition Research Centre
Pakchong, Nakornratchasima 30130
Tel: (66 44) 311 612
Người liên hệ: Ganda Nakamanee

Philippines

Livestock Research Division
Philippine Council for Agriculture, Forestry and
Natural Resources Research and Development
P.O. Box 425, Los Banos 4030, Laguna
Tel: (63-49) 536 0014
Người liên hệ: Ed Magboo

FARM I

Leyte State University
6521-A Baybay, Leyte
Tel: (63-53) 536 2433
Người liên hệ: Francisco Gabunada

Indonesia

Subdirektorat Pakan
Direktorat Budidaya Peternakan
Direktorat Jenderal Produksi Peternakan
Departemen Pertanian
Jl. Harsono, Rm. No. 3
Jakarta 12550
Tel: (62 21) 781 5686

Balai Pengkajian Teknologi Pertanian
BPTP Gedong Johor
Jalan Karyayasa No. 1B
Medan, North Sumatra 20143
Tel: (62 61) 787 0710
Người liên hệ: Tatang Ibrahim

Dinas Peternakan TK. 1 Kaltim
Jalan Bhayangkara No. 54,
Samarinda, East Kalimantan 75121
Tel: (62 541) 43921
Người liên hệ: Ibrahim

Maimunah Tuhulele
Pd. Jati Murni
Blok I/12
Pd. Gede 17431, Bekasi
Jakarta
Tel. (62 21) 844 5229

Việt nam

Viện Chăn nuôi quốc gia
Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
Thuy Phương, Từ Liêm
Hà nội
Điện thoại: (84) 4 834 4775
Người liên hệ: Lê Hoà Bình

Trường Đại học Tây Nguyên
Quốc lộ 14, Km 4
Buôn Ma Thuột
Đắk Lắk
Điện thoại: (84) 50 853 781 / 853 279
Người liên hệ: Trương Tấn Khanh

Trường Đại học Nông Lâm, Thủ Đức
Thành phố Hồ Chí Minh
Điện thoại: (84) 8 896 3353
Người liên hệ: Bùi Xuân An

Trường Đại học Nông Lâm Huế
102 Phùng hưng
Thành phố Huế
Điện thoại: (84) 54 525 049
Email: upland@dng.vnn.vn
Người liên hệ: Lê Văn An

Lao PDR

The National Livestock Centre Nam Suang,
National Agriculture and Forestry Research
Institute

Ministry of Agriculture and Forestry

P.O. Box 811, Vientiane

Tel: (856 21) 222 796

Email: flspvte@laotel.com

Người liên hệ: Viengsavanh

Phimphachanhvongsod

Phonepaseuth Phengsavanh

China

Tropical Pasture Research Center

CATAS

Hainan, Danzhou 571737

Tel: (86 890) 330 0440

Người liên hệ: Yi Kexian

Nghiên cứu của CIAT ở châu Á cho sự phát triển:

- 1** Horne, P.M và Stür W. W. (1999) – Phát triển kỹ thuật cây thức ăn xanh với nông hộ – làm thế nào để lựa chọn những giống tốt nhất cho người nông dân. ACIAR chuyên khảo số 62, 80 trang.
- 2** Stür W. W. và Horne, P.M (2001) – Phát triển kỹ thuật cây thức ăn xanh với nông hộ – làm thế nào để trồng, quản lý và sử dụng cây thức ăn xanh. ACIAR chuyên khảo số 88, 96 trang. (CIAT, Viên chăn, Lào)
- 3** Horne, P.M và Stür W. W. (2003) – Phát triển các giải pháp nông nghiệp cho nông hộ – cách khởi đầu với phương pháp tiếp cận có sự tham gia. ACIAR chuyên khảo số 99, 120 trang. (CIAT, Viên chăn, Lào)

Tất cả những cuốn sách này được xuất bản bằng tiếng Anh, Trung quốc, In-đô-nê-sia, Lào, Thái lan và Việt nam và sẽ được xuất bản bằng tiếng Miến Điện và Khơ me